

Rada Gminy Grodzisko Dolne

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym w okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym działa w oparciu o art.110 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, który mówi: zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym powołany przez cytowany wyżej przepis ustawy realizuje zadania zlecone przez Wojewodę i zadania własne Gminy. Zadania pomocy społecznej realizowane były w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z póź. zm.). Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest zaspokojenie na terenie gminy potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz działanie na rzecz usamodzielnienia osób i rodzin, ich stabilizacji i integracji ze środowiskiem. Ustawa o pomocy społecznej daje prawo do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej każdemu, kto znalazł się w trudnej sytuacji życiowej, której nie może przezwyciężyć własnymi siłami.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie w myśl art. 7 udziela się osobom i rodzinom, a w szczególności z powodu:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności,
6. długotrwałej i ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
- 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
9. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze,
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
13. alkoholizmu i narkomanii,
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
15. klęski żywiołowej i ekologicznej.

Prawo do świadczeń pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600 zł.

Zadania własne:

1. Zasiłek celowy.

Realizowany były w postaci zasiłków celowych pokrywanych z budżetu Gminy Grodzisko Dolne.

Stosownie do zapisu art. 39 ust. 1 w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy.

1. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego,

drobnych remontów, a także kosztów pogrzebu.

2. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego.
3. Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Świadczenia miały charakter celowy skierowany na zaspokojenie określonej potrzeby i takich zasiłków w 2023 r. przyznano **45** na kwotę **32597 zł**. Średnia wysokość zasiłku wynosiła **724 zł**.

W roku ubiegłym realizowano Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. (. M. P. z 2018r. poz. 1007). Koszt programu wyniósł **190682 zł**, z tego środki własne **55547 zł**, dotacja celowa **135135 zł**. Programem objęto **205 osób**, z tego **110 dzieci** i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Koszt dożywiania dzieci, młodzieży i osób starszych z terenu naszej Gminy wyniósł **107930 zł**. Pozostała kwota została przeznaczona na zasiłki celowe – **82752 zł**. Wysokość zasiłku wynosiła od 8 do 10 zł na dzień dla jednej osoby. W ramach tej formy pomocy przyznano **99 świadczeń dla 50 rodzin**.

2. Zasiłek okresowy

Innym świadczeniem kierowanym do osób będących w trudnej sytuacji materialnej był zasiłek okresowy, który w myśl art. 38 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy zgodnie z art. 38 nie może być niższy niż:

1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
2. w przypadku rodziny - 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.
3. Na tą formę pomocy wydatkowano **72818 zł**. z dotacji celowej, **600 zł** z zadań własnych. W ramach tego zasiłku liczba świadczeń wyniosła **207 dla 29 rodzin**.

3. Usługi opiekuńcze

Świadczone usługi opiekuńcze dla 17 osób wymagających tej formy pomocy. Pomoc ta polegała na zaspokajaniu podstawowych potrzeb, a zwłaszcza na paleniu w piecu, dokonywaniu zakupów. Usługi pomocy sąsiedzkiej płacone były na podstawie umowy - zlecenia, łączna kwota na pokrycie usług wraz z pochodnymi wyniosła **252985 zł**. W 2023 r. GOPS w Grodzisku Dolnym opłacał pobyt **14** mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej w kwotach stanowiących różnicę pomiędzy kosztami pobytu w DPS a wkładem ponoszonym przez mieszkańca domu.

Wydatkowano na ten cel **470 997zł**.

4. Zasiłek stały

W ramach zadań własnych rozeznano potrzeby i przygotowano dokumentację dla **21 osób** pobierających zasiłki stałe na kwotę **126366 zł** pochodzącą z dotacji.

Stosownie do zapisu art. 37 ust. 1 zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, czyli 776 zł.
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, czyli 600 zł.

W przypadku osoby samotnie gospodarującej wysokość zasiłku stałego nie może być wyższa od 719 zł, zaś w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

Zadania zlecone

Zadania zlecone realizowane były z funduszy Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej. Ośrodek zajmował się wypłatą wynagrodzenia z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 9 osób na kwotę **60 850 zł**.

Wspieranie rodziny

W celu pomocy i wspierania dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz innych trudności, które prowadzą do nieprawidłowego funkcjonowania dzieci i rodzin w środowisku W 2023 r. Rada Gminy Grodzisko Dolne przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Grodzisko Dolne na lata 2013-2025. W ramach programu zatrudniono asystenta rodziny, który pracował z 10 rodzinami.

Pracownicy socjalni tutejszego Ośrodka udzielali również świadczeń niematerialnych w postaci tzw. pracy socjalnej. Poprzez pracę socjalną należy rozumieć działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Do ośrodka pomocy społecznej można zwrócić się z wszelkimi problemami, które w miarę możliwości zostaną rozwiązane. Pracownicy socjalni podczas odwiedzin rodzin w środowisku monitorują wszystkie sytuacje rodziny.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” w 2023r.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

- Celem Modułu I jest zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy.
- Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

Koszt realizacji zadania w związku z zakupem 40 abonamentów dla mieszkańców Gminy w 2023r. wyniósł: 16 520,00 zł

Pomoc żywnościowa

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym w 2023 r. realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2021Plus, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Jest to program, którego celem jest pomoc żywnościowa dla rodzin najuboższych z terenu naszej gminy.

W roku 2023 z tego programu skorzystało 243 osób. Łączna ilość rozdysponowanej pomocy żywnościowej to 4714 kg. Na podstawie Sprawozdania końcowego z dystrybucji artykułów spożywczych za 2023r. wykazano następujące ilości wydanych artykułów:

- **artykuły skrobiowe** (makaron – 972 kg),
- **artykuły mleczne** (mleko UHT – 1215 litrów),
- **artykuły warzywne i owocowe** (powidło śliwkowe – 145,80 kg),
- **artykuły mięsne i rybne** (szynka wieprzowa – 437,40 kg),
- **cukier** (cukier biały – 972 kg),

- **tluszcze** (olej rzepakowy – 972 l),

Poniższe tabele przedstawiają liczbę osób objętych pomocą żywnościową z podziałem na płeć, wiek, oraz na poszczególne grupy odbiorców.

Tab.1 Liczba osób objętych pomocą żywnościową z podziałem na wiek

Lp.	Nazwa Organizacji	Liczba osób objętych pomocą żywnościową z podziałem na wiek			
		Ogółem (wskaźnik rezultatu)	Wiek		
			15 lat lub poniżej	65 lat lub powyżej	Pozostałe osoby
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym	243	69	20	154

Tab.2 Liczba osób objętych pomocą żywnościową z podziałem na płeć

Lp.	Nazwa Organizacji	Ogółem (wskaźnik rezultatu)	Płeć	
			Kobiety	Mężczyźni
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym	243	106	137

Tab.3 Liczba osób objętych pomocą żywnościową z podziałem na grupy odbiorców

Lp.	Nazwa Organizacji	Ogółem (wskaźnik rezultatu)	Liczba osób objętych pomocą żywnościową z podziałem na grupy odbiorców			
			Grupy odbiorców			
			Bezdomni	Niepełnosprawni	Spolecznosci marginalizowane	Osoby z pozostałych grup
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym	243	0	42	0	201

Ubezpieczenie zdrowotne i emerytalno – rentowe podopiecznych GOPS

Zebrano dokumentację i odprowadzono składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe z pomocy społecznej (**17 osób – 190 składek – 10 967 zł**), jak i za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłek dla opiekuna w ramach świadczeń rodzinnych) na kwotę **32 972 zł – 19 osób**, zaś składkę emerytalno - rentową na kwotę **250 099 zł – 41 osoby – 422 składek**.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od 1 maja 2004 r. realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 390) oraz ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 581 z późn. zm.).

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna i świadczenie pielęgnacyjne;
3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe”;
4. Świadczenie rodzicielskie;
5. Świadczenie „Za życiem”;

Zasiłek rodzinny

O zasiłek rodzinny można ubiegać się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674 zł**. Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764 zł**. Do dochodu należy wliczyć wszystkie otrzymywane świadczenia liczone netto tj.: wynagrodzenie za pracę, dochód z działalności gospodarczej, emerytury, renty, zasiłki chorobowe, alimenty, fundusz alimentacyjny, ekwiwalenty, ryczałty, stypendia, dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, dochody z gospodarstwa rolnego. Jeżeli rodzina lub osoba ucząca się utrzymuje się z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że miesięczny dochód z 1 ha przeliczeniowego wynosi 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 333). Przyznanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od indywidualnej sytuacji finansowej i rodzinnej osoby ubiegającej się.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do nich przysługuje:

- Rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- Opiekunowi faktycznemu dziecka;
- Osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego miesięcznie wynosi:

- **95 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do 18 roku życia,
- **135 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- **Dodatek z tytułu urodzenia dziecka** przysługuje osobom uprawnionym do zasiłku rodzinnego, jednorazowo w wysokości **1000 zł**. Wniosek o ten dodatek można składać do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.
- **Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** przysługuje w wysokości **400 zł miesięcznie**. Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:
 - 24 miesiące kalendarzowych;
 - 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
 - 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- **Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka** przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznan. Dodatek przysługuje w wysokości **193,00 zł miesięcznie** na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00 zł** na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80,00 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż **160,00 zł** na wszystkie dzieci.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

- **Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** wynosi **95 zł miesięcznie** na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.
- **Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** wynosi **90,00 zł** na dziecko do ukończenia 5 roku życia i **110,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia. Dodatek przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją i kształceniem dziecka niepełnosprawnego.
- **Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.**
Dodatek należy się, gdy:

a) dziecko mieszka poza domem w innej miejscowości, w której jest szkoła ponadgimnazjalna lub artystyczna z obowiązkiem szkolnym lub nauki. Chodzi o pobyt w bursie, internacie, na stacji. Dostanie go także dziecko uczące się w szkole podstawowej lub gimnazjum, ale tylko, gdy jest niepełnosprawne. Wysokość dodatku wynosi **113,00 zł** miesięcznie,

b) dziecko dojeżdża do szkoły w innej miejscowości, w której znajduje się szkoła ponadgimnazjalna, a także artystyczna, w której realizowany jest obowiązek szkolny i nauki na poziomie ponadgimnazjalnym. Dodatek ten wynosi **69,00 zł** miesięcznie.

- **Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego** przysługuje osobie uprawnionej do zasiłku rodzinnego na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego, wynosi **100,00 zł**. Dodatek ten przysługuje również dla dzieci rozpoczynających roczne przygotowanie przedszkolne.

Wszystkie dodatki należą się tylko uprawnionym do zasiłku rodzinnego.

Prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami ustala się na okres zasiłkowy, który trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku.

Wydatki na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami oraz liczbę świadczeń wypłaconych w 2023 r. przedstawia tabela nr 1

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Liczba rodzin
1.	Zasiłki rodzinne	391619,68	3500	152
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	229248,55	2111	137
2.1.	Urodzenia dziecka	8135,53	9	9
2.2.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	27603,70	72	10
2.3.	Samotnego wychowywania dziecka	35309	173	11
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	27870,76	277	21
2.4.1.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 r. ż.	2764,36	32	14
2.4.2.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 r. ż.	25106,40	245	19
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	18394,53	194	114
2.6.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	35654,74	526	60
2.6.1.	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	2419,10	22	2
2.6.2.	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	33235,64	504	59
2.7.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	76280,29	860	61
	Razem	913642,28	8526	669

Świadczenia opiekuńcze:

1. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających

z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **215,84 zł**.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje bez względu na wysokość dochodu przypadającego na członka rodziny

2. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy od 01-07-2013 r. przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

2. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 2. Przepisy art. 5 ust. 4-9 stosuje się odpowiednio.

6. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie **620,00 zł**.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
 - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
 - b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego,
 - c) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 5) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

LIKwidacja specjalnego zasiłku opiekuńczego

Z dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym, czyli z dniem 1 stycznia 2024 r., zostaje uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Oznacza to, że od tej daty specjalny zasiłek opiekuńczy nie

będzie już przyznawany. Wyjątkowo, na podstawie przepisów przejściowych, zasiłek ten będzie mógł być przyznany także po 31 grudnia 2023 r. na zasadzie zachowania praw nabytych (dotyczy osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy które do 31-12-2023 r. złożyły wnioski i pobierają w/w świadczenie).

Osoby, które nabyły, bądź nabędą na starych, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o świadczeniu wspierającym (tj. do 31 grudnia 2023 r.), przepisach prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego będą mogły w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenia zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Będzie to miało zastosowanie: – w sprawach o świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, do których prawo powstało do dnia 31 grudnia 2023 r. (art. 63 ust. 1 u.ś.w.), – w przypadku osób, którym przed 1 stycznia 2024 r., albo nawet po tej dacie, ale, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego – osoby te zachowają, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., prawo do tych świadczeń nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane (art. 63 ust. 2 u.ś.w.),

– w przypadku gdy osobie, nad którą sprawowana jest opieka zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego będzie złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności (art. 63 ust. 3 u.ś.w.), – w przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego prawo do tego świadczenia na zasadach dotychczasowych przysługiwać będzie również po upływie okresu zasiłkowego, na który prawo zostało przyznane (czyli także na kolejne okresy zasiłkowe) pod warunkiem, że wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowy okres zasiłkowy zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy (art. 63 ust. 4 u.ś.w.). Tym samym w tych sprawach stosowane będą przepisy dotychczasowe, czyli stare zasady.

3. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

1a. Osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

1 b. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
 - 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.
- Świadczenie pielęgnacyjne w okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r., przysługiwało w wysokości **2458,00 zł** niezależnie od dochodu rodziny, natomiast od 01-01-2024 r. wynosi **2988,00 zł**.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
 - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
 - b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- 2) osoba wymagająca opieki:
 - a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE NA NOWYCH ZASADACH

– od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne będzie przysługiwać wyłącznie osobom sprawującym opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia, czyli wyłącznie nad dziećmi (art. 17 ust. 1). – zmianie ulegnie katalog osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego – zgodnie z nowymi przepisami, świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2024r. będzie przysługiwać:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 4) rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,

– w przypadku gdy opiekun będzie sprawować opiekę nad więcej niż jedną osobą niepełnosprawną w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności/znacznym stopniu niepełnosprawności, to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, ulegnie podwyższeniu po 100%

na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka – warunkiem jest złożenie wniosku przez opiekuna

o podwyższenie świadczenia pielęgnacyjnego (uwaga: dotyczyć to będzie tylko osób-opiekunów wymienionych w art. 17 ust. 1-3, osób będących rodziną zastępczą oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka),

– w przypadku śmierci osoby wymagającej opieki, osoba sprawująca opiekę zachowa prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił zgon osoby wymagającej opieki,

– uchylony zostanie warunek rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, co oznacza, że osoby sprawujące opiekę nie będą musiały rezygnować z aktywności zawodowej aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne – będą mogły pracować/prowadzić działalność gospodarczą,

– w konsekwencji uchylenia powyższego uchylony zostanie również art. 17b ustawy o świadczeniach rodzinnych, czyli przepis uzależniający przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego rolnikom, małżonkom rolników lub domownikom od warunku zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym. W związku z tym, uchylony zostanie także w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników przepisy dotyczące opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za te osoby,

– uchylony zostanie art. 17 ust. 1a, czyli przepis wskazujący na kolejność osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego,

– uchylony zostanie art. 17 ust. 1b, czyli przepis warunkujący przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego od daty powstania niepełnosprawności,

– uchylony zostanie przepis uniemożliwiający przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego, jeśli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do własnej emerytury, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,

– uchylony zostanie art. 27 ust. 5, ograniczający zbiegi wymienionych w tym przepisie świadczeń rodzinnych.

Wydatki na świadczenia opiekuńcze oraz liczbę świadczeń wypłaconych w 2023 r. przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Liczba rodzin
1.	Zasiłki pielęgnacyjne	553845,44	2566	225
2.	Świadczenia pielęgnacyjne	1502320,50	615	60
3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	23700,00	39	5
4.	Zasiłek dla opiekuna	4340,00	7	1
	Razem	2084205,94	3227	291

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

W GOPS można ubiegać się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe”. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin. Jednorazową zapomogę przyznaje się w wysokości **1 000 zł** na jedno dziecko.

W okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka przyznano 30 rodzinom. Wydatki na ten cel wyniosły 30000,00 zł.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie.

W okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r. świadczenie rodzicielskie przyznano dla **27 rodzin**. Wydatki na ten cel wyniosły **128072,00 zł**.

Świadczenie „za życiem”

Świadczenie obejmuje między innymi jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r. świadczenie „Za życiem” przyznano dla **1 rodziny**. Wydatki na ten cel wyniosły **4000,00 zł**.

Tabela nr 3 przedstawia łączne wydatki poniesione na realizację świadczeń rodzinnych w 2023 r. oraz liczbę świadczeń.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Liczba rodzin
1.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	620868,23	5611	152
2.	Zasiłki pielęgnacyjne	553845,44	2566	225
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	1502320,50	615	60
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	23700,00	39	5
5.	Zasiłek dla opiekuna	4340,00	7	1
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	30000,00	30	30
7.	Świadczenie rodzicielskie	128072,40	170	27
8.	Świadczenie „Za życiem”	4000,00	1	1
	Razem świadczenia	2867146,57	9039	501

W okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r. odzyskano **12607,00 zł** świadczeń nienależnie pobranych, z których **2266,00 zł** zwrócono do budżetu państwa.

W okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r. przyznano i wypłacono zasiłki rodzinne wraz z dodatkami obywatelom Ukrainy przebywających na terytorium RP w wysokości **1984,00 zł**.

Wydatki na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami oraz liczbę świadczeń wypłaconych w 2023 r. dla obywateli Ukrainy przebywających w Polsce przedstawia tabela nr 4.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Liczba rodzin
1.	Zasiłki rodzinne	1984,00	16	1
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	0	0	0
2.1.	Samotnego wychowywania dziecka	0	0	0
2.2.	Rozpoczęcia roku szkolnego	0	0	0
2.3.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	0	0	0
	Razem	1984,00	16	1

Tabela nr 5 przedstawia łączne wydatki poniesione na realizację świadczeń rodzinnych dla Obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w 2023 r. oraz liczbę świadczeń.

Tabela nr 5.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Liczba rodzin
1.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	1984,00	16	1
2.	Zasiłki pielęgnacyjne	2590,08	12	1
	Razem	4574,00	28	2

Fundusz alimentacyjny

Przepisy dotyczące funduszu alimentacyjnego weszły w życie 1 października 2008 r. i określiły odmienne niż w przypadku zasiłku rodzinnego i przysługujących do niego dodatków zasady przyznawania tego świadczenia.

Osoby uprawnione.

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie od 01-01-2023 r. do 30-09-2023 r. nie przekraczał kwoty 900,00 zł., a od nowego okresu zasiłkowego tj. 1 października 2023 r. nie przekraczał kwoty 1209,00 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

3. W przypadku utraty dochodu prawo do świadczenia z funduszu ustala się na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego na podstawie dochodu rodziny pomniejszonego o utracony dochód.

Na fundusz alimentacyjny wydatkowano **104888,89 zł** dla **14** rodzin.

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe

Celem refundacji podatku VAT jest wsparcie gospodarstw domowych używających urządzeń grzewczych zasilanych paliwami gazowymi w formie rekompensaty w 2023 r. podatku VAT na gaz ziemny.

Wniosek o refundację podatku VAT można złożyć po otrzymaniu i opłaceniu faktury VAT dokumentującej dostarczenie paliwa gazowego w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30-09-2024 r. Wysokość świadczenia to równowartość kwoty podatku VAT wynikającej z opłaconej faktury za okres objęty wnioskiem. Termin składania wniosku: do 30-09-2024 r. lub w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych.

Do wniosku o refundację podatku VAT należy dołączyć fakturę dokumentującą dostarczenie paliw gazowych do tego odbiorcy obejmujący okres dotyczący wniosku oraz dowód uiszczenia zapłaty za fakturę.

Refundacja podatku VAT przysługuje odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym w przypadku gdy:

- a) głównym źródłem ogrzewania są urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi;
- b) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę w gospodarstwie:

- jednoosobowym nie przekracza 2100 zł
- wieloosobowym nie przekracza 1500 zł.

- od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r. – uwzględniany był dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek tj. za 2021 r.,
- od 1 sierpnia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. – uwzględniany był dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek tj. za 2022 r.

W okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r. refundacje podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe przyznano dla **25 rodzin**. Wydatki na ten cel wyniosły **11688,74 zł**.

STYPENDIA SZKOLNE

Kolejnym zadaniem wykonywanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym jest realizacja stypendium szkolnego. Stypendium szkolne przyznawane jest w oparciu o ustawę z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2021 poz. 1082 z późn. zm.), otrzymać je może uczeń w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. W szczególności, jeżeli w rodzinie występuje:

- bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność,
- brak wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm, narkomania.

Stypendium szkolne przyznaje się na wniosek:

- rodziców ucznia,
- pełnoletniego ucznia,
- dyrektora szkoły.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty miesięczna wysokość stypendium szkolnego nie może być niższa niż 80 % i wyższa niż 200 % zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego składa się do 15 września danego roku szkolnego.

Stypendium szkolne może być przeznaczone na:

- zakup podręczników, książek, przyborów szkolnych, obuwia sportowego, odzieży sportowej (dresy, spodenki, koszulki) oraz innych przedmiotów ściśle związanych z procesem edukacyjnym,
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w szczególności kosztów zakwaterowania w internacie, bursie lub stacji, kosztów zakupu posiłków, kosztów dojazdów do szkół środkami komunikacji zbiorowej – dotyczy tylko uczniów szkół ponadgimnazjalnych, kolegów oraz uczniów uczęszczających do szkół artystycznych,
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych wykraczających poza zajęcia realizowane w ramach planu nauczania w szkole, ośrodku bądź placówce wymienionej w art. 90b ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, do której uczeń uczęszcza lub organizowanych przez inne szkoły i placówki oświatowe.

Wypłata stypendium następuje po złożeniu wniosku o refundację wraz z fakturami VAT bądź rachunkami imiennymi wystawionymi na rodziców.

Za okres I – XII 2023 r. przyznano 54 stypendia uczniom na kwotę **87 600 zł**.

Wkład własny gminy wyniósł 17 520 zł.

Dodatki mieszkaniowe

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1335 z późn. zm.) reguluje zasady i tryb przyznania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatku mieszkaniowego oraz właściwość organów w tych sprawach.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje: najemcom albo podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach; osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego; osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych; innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem; osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, o którym mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym - 40%,
- 2) wieloosobowym - 30%

- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), zwana dalej "normatywną powierzchnią", w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 1) 35 m² - dla 1 osoby;
- 2) 40 m² - dla 2 osób;
- 3) 45 m² - dla 3 osób;
- 4) 55 m² - dla 4 osób;
- 5) 65 m² - dla 5 osób;
- 6) 70 m² - dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż:

- 1) 30% albo
- 2) 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. W 2023 r. dodatek pobrała 1 rodzina na kwotę **3 542,86 zł.**

Zespół interdyscyplinarny

Kolejnym zadaniem, którym zajmuje się GOPS w Grodzisku Dolnym jest obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego. Głównym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest koordynacja działań lokalnych podmiotów zobowiązanych do realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Grodzisko Dolne na lata 2021-2025 przyjętego Uchwałą Nr XXVII/181/2021 Rady Gminy Grodzisko Dolne z dnia 4 marca 2021 roku.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Grodzisko Dolne na lata 2021-2025 jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Grodzisko Dolne poprzez tworzenie profesjonalnego i jednolitego systemu wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie.

Cel główny Programu realizowany jest w oparciu o cele szczegółowe tj.:

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Zwiększenie pomocy i ochrony wobec osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób, które są podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie.
4. Rozszerzenie kompetencji osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach realizacji „Gminnego Programu...” w 2022r. podjęto następujące działania:

➤ Zespół Interdyscyplinarny przy współpracy z Zespołem Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym zorganizował konkurs plastyczny adresowany do dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół z terenu Gminy Grodzisko Dolne i wychowanków Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Laszczynach pt. „STOP PRZEMOCY – BYĆ DOBRYM JEST W MODZIE”. Celem konkursu było m.in. podniesie świadomości i wrażliwości dzieci i młodzieży na temat negatywnych

konsekwencji wynikających ze stosowania i doświadczania przemocy oraz poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Na konkurs plastyczny wpłynęło 105 prac. Laureaci i osoby wyróżnione w konkursie otrzymały nagrody – przeznaczono kwotę 2784,60 zł.

- Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych rozdawali ulotki „Reaguj na przemoc” oraz dane kontaktowe do instytucji świadczących pomoc osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie (22 sztuki ulotek przekazano „ofiaram” i „sprawcom” przemocy, 15 szt. świadkom przemocy, ok. 50 szt. ulotek przekazano przedstawicielom podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego by je udostępniłi w podmiocie, który reprezentują).

- Na tablicy informacyjnej w ośrodku pomocy społecznej umieszczano dane kontaktowe do instytucji świadczących pomoc dla osób zagrożonych, doświadczających lub stosujących przemoc w rodzinie, na stolikach udostępniono ulotki „Reaguj na przemoc”. Na stronie internetowej umieszczono informacje na temat problemu przemocy w rodzinie, również w formie ulotki.

- Zakupiono kolejne materiały profilaktyczne /ulotki, broszurki/ dotyczące problemu przemocy w rodzinie, które będą na bieżąco udostępniane - wydano kwotę 1181,88 zł,

- Udzielano pomocy w formie pracy socjalnej (18 osób).

- Pracownicy socjalni każdorazowo udzielali informacji o prawach przysługujących osobom doznającym przemocy w rodzinie, działali również interwencyjnie na zgłoszenia anonimowe, telefoniczne, sporządzali diagnozy rodziny (18 osób).

- W Gazecie z Grodziska i okolic została zamieszczona informacja o dyżurach specjalistów w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin oraz Przemocy w Rodzinie /poradnictwo terapeuty uzależnień raz w miesiącu, poradnictwo instruktora terapii uzależnień raz w tygodniu / z pomocy specjalistów w Punkcie skorzystało 14 kobiet /.

- Nie zauważono potrzeby zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodku wsparcia – Gmina Grodzisko Dolne w celu realizacji tego zadania może umieścić osoby wymagające tego typu pomocy w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Nowej Sarzynie – powiat leżajski,

- Nie było potrzeby odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz.U. z 2021 poz. 1249/ .

- Podejmowano działania interwencyjne w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” (14 osób).

- Posterunek Policji w Grodzisku Dolnym prowadził 9 dochodzeń o czyn z art. 207 § 1 KK /znęcanie się nad rodziną/ z czego 3 postępowania zakończyły się aktem oskarżenia skierowanym do Sądu, a 6 postępowań zakończyło się odmową wszczęcia dochodzenia.

- W ramach procedury „Niebieskie Karty” funkcjonariusze policji z Posterunku Policji w Grodzisku Dolnym wobec osoby stosującej przemoc zastosowali 1 nakaz opuszczenia mieszkania i zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

- Zespół Interdyscyplinarny sporządził 9 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o skierowanie osoby wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, /5 wniosków zostało skierowanych do Sądu Rejonowego w Leżajsku/.

- 26 dzieci z Gminy Grodzisko Dolne skorzystało z kolonii profilaktycznej w Poroninie finansowanej z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Dolnym, której program przewidywał m. in. zwiększenie wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy i innych niepożądanych zachowań.

- Sporządzono 7 wniosków do Sądu Rejonowego w Leżajsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wydanie zarządzeń opiekuńczo – wychowawczych / w dwóch rodzinach Sąd wykonanie władzy rodzicielskiej jednego z rodziców poddał nadzorowi kuratora, w jednej rodzinie Sąd wykonanie władzy rodzicielskiej obojga rodziców poddał nadzorowi kuratora/.

➤ W szkołach prowadzone były m. in. zajęcia informacyjno-edukacyjne i profilaktyczne z zakresu radzenia sobie ze stresem, agresją, rozwiązywania konfliktów bez przemocy, na temat zjawiska przemocy w rodzinie, cyberprzemocy – łącznie działaniami profilaktycznymi objętych zostało ok. 476 uczniów - dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół z terenu Gminy Grodzisko Dolne.

➤ Przedstawiciel ochrony zdrowia wydał osobie, wobec której istniało Podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. / Dz. U. z 2010r. nr 201 poz. 1334/.

W 2022 r. zostało sporządzonych:

- 12 formularzy „Niebieska Karta – A” – przez funkcjonariusza policji,
- 4 formularze „Niebieska Karta – A” – przez pracownika socjalnego,
- 1 formularz „Niebieska Karta – A” – przez przedstawiciela oświaty,
- 1 formularz „Niebieska Karta – A” – przez przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 15 formularzy „Niebieska Karta - C” - sporządzonych przez pracownika socjalnego.
- 7 formularzy „Niebieska Kara - D” - sporządzonych przez pracownika socjalnego z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,

W 2022 r. odbyło się 5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i 75 spotkań Grup Roboczych. W 2022 r. pracowało 8 grup roboczych kontynuujących swoje działania z poprzednich lat oraz 15 grup roboczych powołanych w 2022 r. Łącznie prowadzonych było 23 spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Dolnym

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Dolnym jest organem samorządu gminnego powołanym do realizacji zadań własnych gminy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Od 2022 roku uzupełniono zakres działań o uzależnienia behawioralne.

Środki wykorzystane w roku 2023 wynosiły 221 927,15 zł

w tym:

- wykonanie dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu **127 284,29 zł**
- wykonanie dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym **38 023,98 zł**
- niewykorzystane wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii w 2022 r. **27 832,40 zł**
- inne środki z budżetu gminy **28 786,48 zł**

W 2023 r. Komisja przyjęła 22 wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe. Biegli sądowi wydali 12 opinii psychiatryczno-psychologicznych stwierdzających uzależnienie od alkoholu, w stosunku do trzech uczestników postępowania zgromadzony materiał i bezpośrednie badanie nie wyczerpały w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości kryteriów diagnostycznych stosowanych przy rozpoznawaniu zespołu zależności alkoholowej, u 7 uczestników postępowania nie przeprowadzono do dnia 31-12-2023 r. badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Leżajsku 12 wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego.

Na terenie naszej gminy w 2023 roku funkcjonował Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin oraz przemocy w rodzinie w którym wsparcia udzielał instruktor do spraw terapii uzależnień, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień oraz psycholog. Dyżury instruktora do spraw terapii uzależnień odbywały się w każdy czwartek w godzinach od 15.30 do 17.30,

dyżury specjalisty psychoterapii uzależnień w drugi wtorek miesiąca w godzinach od 15.30 do 17.30, dyżur psychologa w każdy poniedziałek miesiąca w godzinach od 15.30 do 17.30 . Z pomocy w Punkcie skorzystało 30 osób.

W szkołach podstawowych realizowano programy profilaktyczne takie jak „Archipelag skarbów”, „Debata”, „Smak życia – debata o dopalaczach”, „Gwiazda Mocy – Pierwsza Wyprawa”, „Cukierki”. Takimi programami objęto grupę 357 uczniów. Dzieci miały także możliwość uczestniczenia w pozalekcyjnych zajęciach sportowych nawiązujących do skutecznych strategii profilaktycznych.

Gminna Komisja rozpatrywała wnioski o środki finansowe na realizację programów z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy domowej oraz przeciwdziałania narkomanii. Złożono 10 wniosków na realizację działań profilaktycznych.

Gminna Komisja współfinansowała lub finansowała w całości kolonie, półkolonie, wycieczki z programem zajęć profilaktycznych, w większości były to dzieci w których występują trudności i problemy dnia codziennego. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało 109 dzieci.

Dodatkowo finansowano szkolenia dla nauczycieli uprawniające do realizacji programu profilaktycznego oraz dla pracowników GOPS z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy.

GOPS w Grodzisku Dolnym zajmuje się przygotowaniem dokumentacji i wydawaniem decyzji kierujących do Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach a także aktualizacją wywiadów środowiskowych dotyczących uczestników ŚDS .

Stan na 31.12.2023 r. wynosił 64 osoby. W 2023 r. przybyło 6 osoby, ubyło 4 osoby.

Od lipca 2018 r. siedziba GOPS mieści się w nowym budynku co znacznie przyczyniło się do poprawy warunków pracy i obsługi interesantów. W strukturach GOPS od lipca 2018 r. funkcjonuje Dzienny Dom Pomocy „ Aktywny Senior – DDP w Gminie Grodzisko Dolne”, którego głównym celem jest zwiększenie dostępności 30 niesamodzielnym osobom starszym z Gminy Grodzisko Dolne do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w trybie dziennym oraz aktywizacji w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej. W ramach projektu uczestnicy biorą aktywny udział w zajęciach: z muzykoterapii, ogrodniczych, plastycznych i rękodzielniczych, z psychologiem i fizjoterapeutą oraz jednodniowych wycieczkach (miejsce wycieczek wybierają uczestnicy DDP). W ramach projektu świadczone były usługi sąsiedzkie dla 4 osób. Ogólny koszt utrzymania DDP „Aktywny Senior – kontynuacja” w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wyniósł **966 311 zł**.

Ilość spraw które wpłynęły do realizacji w GOPS w Grodzisku Dolnym wyniosła na koniec 2023r. **5000**. W ośrodku zatrudnionych było 47 pracowników, (19osób – umowa o pracę, 29- umowa zlecenie) którzy posiadają wymagane kwalifikacje do pracy na zajmowanych stanowiskach.

W interesie naszej pracy leży dobro każdego człowieka, potrzeba służenia i niesienia pomocy ludziom znajdującym się w trudnej sytuacji.

Specyfika wykonywanej pracy przez pracowników GOPS wymaga szczególnej koncentracji i wysiłku w celu pokonywania emocji osób bezrobotnych, sfrustrowanych często bez środków do życia.

Kierownik GOPS
Andrzej Wikiera